

ALEKSANDRIJSKI SINDROM MIKE, CARA

HRONIKA SOBE, prošaputao je, oprezno, iako nije bilo nikog ko bi ga mogao čuti. Pogled mu klizi duž hrbata knjiga nemarno udenutih u police. Da li je moguće da je u njima sazdan i njegov život? Singer, Karver, Bartelmi, Beket, Čehov, Hemingvej, Andrić, Mir-Jam, Bunjin, Strindberg... Ima li granice do koje se književnost hrani književnošću? Ne treba previše: zamisliš sobu, u sobi police, u policama knjige. Zamisliš sada sebe kao stanara te sobe, stanara koji, kontrolisano, iz sata u sat, klizi od knjige do knjige, otvarajući svakoga sata novu Priču, osmišljavajući tako, svaki put, novu hroniku, već glede redosleda kojom prilazi knjigama-pričama, elementima nove kombinacije-hronike. Ej, Miko, care!

VONDER U BERLINU nije proveo previše vremena. Tek jedna žurka beše mu dovoljna da spozna kako je viski svuda isti, pio ga ti u Beogradu ili Akapulku, a trava se jednako zavija u podrumu novobeogradske spratnice, baš kao i u prostranom stanu na berlinskom glavnom bulevaru. Sreo ga je netom posle povratka. Stajali su ispred male prodavnice u suterenu njegove zgrade i ispijali smrdljivo domaće pivo iz flaše. Povukao je Vonder dim iz cigarete, odbacio je i rekao: Sivilo? Beton? Lov na emocije i ostatke sećanja, traganje za delićima ljudskog i pokušaj vezivanja za univerzum u jalovosti zaludne egzistencije? Ili život u punom jeku, intenzitet, skala osećanja i deskripcija (prave) prirode? To sve nema veze ni sa Berlinom, ni sa Novim Beogradom, ajmo bolje na pecanje, Miko, care!

PESNICI, PISCI I OSTALA MENAŽERIJA ma, bre, naše je književno tržište čisti cirkus! Nije važno što se sve može kupiti, nego što je cena postala preniska. Posmatram kako se dunavski talasi razbijaju podno ovlaženog betona, vidim u daljini prljavog galeba kako uzaludno lebdi nad mutnom i prljavom vodom. Razmišljam o sumračnim bibliotekama hodočasničkih palanki, o tri-četiri pospana slušača, o mucavom govoru dok već strepim od dugog putovanja u noć, domu svome, od autobusa prljavih sedišta i ustajalog smrdljivog zraka koji će me okužiti. Ne bih da lamentiram nad erozijom javnog morala, nisam tako sitničav, kao da opet čujem njegov glas, ali niskotarifna intelektualna prostitucija dovela nas je dotle da se sve što se napiše reklamira kao vrhunska vrednost, i to liči na estradu, Miko, care.

NE MOGU DA SETIM JEDNE REČENICE kaže ona, i nežno mu provlači prste kroz kosu. Trnci mu kreću duž kičme, ali ona toga nije svesna: pogled joj je uperen u daljinu i, očigledno, naporno razmišlja pokušavajući da se seti... Uostalom, nastavila je, nemam ništa protiv ženskog treša, pa čitav svet voli da čita kič-storije o ljubavi s preprekama koje se moraju okončati hepiendom i nije važno što sve to prati gomila stereotipa, naivnog psihologiziranja, oskudan jezik, mehanička naracija, klišeiziranost likova... Njeni prsti i dalje čine opasne stvari, i već je zaboravljena nedoumica oko rečenice koju je zaboravila. Jedan

se automobil uz cviljenje guma zaustavlja na crvenom svetlu usamljenog semafora, dvojica staraca još uvek uspravnog, gotovo vojničkog držanja udaljavaju se drugom stranom manje-više pustog bulevara gestikulirajući rukama dok razgovaraju, zatvoreni kamionet s natpisom „Hleb” prduckajući minu pored njih, a on, posmatrajući modro nebo i osećajući topli, nestašno-odsutni dodir njenih prstiju, pomisli: i ovo je jedan od mogućih života, ni bolji ni gori, Miko, care.

NOVOBEOGRADSKE PRIČE, to su samo novobeogradske priče, rekla je ubeđeno, baš samopouzđano, sigurna da je upravu. Kako to možeš znati, pitao je, kako samo možeš biti tako prokleta sigurna? Da li je to bio jedva dostatan prezir u njenim očima dok ga je posmatrala? Gotovo potcenjivački? Gotovo s visine? Gotovo s „nemaš ti pojma” nevericom a usne joj oblikovale početak rečenice: Nećeš mi valjda reći da si poverovao, baš kao da isto nisi slušao i ranije, godinama unazad, baš kao da nisi odrastao u ovom ružnom urbanom kokošinju s gorštačkim babama koje su isto to, u dlaku, pričale i kada su stigle, još sa plevom iz zavičaja u kosi i jedrim grudima, Miko, care?

SEDMI DAN KOŠAVE nikako da istekne. Nisamvišenezna koliko puta je vadio iz plakara ranac i duge, zelene futrole. Udice su bile na broju. Sijale su se, a vrhovi dovoljno oštri da ne dođe do greške. Štapovi uglancani, mašine podmazane. Meredov, čuvarka. Oprana. Sedmi dan košave, bližio se suton, a njega je već hvatala drhtavica uoči jutarnjeg izlaska na vodu, prvi put posle sedam dana košave. Zamišljao je vodu u velikoj močvari sa dva srca kako se mreška pod jutarnjim zracima i njega kako snažno zabacuje štap, daleko, daleko toliko da nijedan klen ne može da umakne, njemu, Miki, caru.

JUTRO POSLE uvek je donosilo blagu mučninu i kajanje. Šta vredi što je rekao sebi, po stoti put, nećeš više piti domaću brlju i jevtino vino? Uvek isto: završiš, taman misliš, ok, ajd sad, pakuj se, briši, kad dođe zaljubljenik, zaluđenik, vernik, zagrizao, roman pa roman! Ma čoveče, kažeš mu, romansijer, hteo ne hteo, danas, dok piše, kalkuliše s temom, s tržišnim uspehom, s nagradama. On zine, a ti, u žaru, sljuštiš brlju s iskrzane plastične tacne, op! A pisac kratkih priča poput mene, kažeš unoseći mu se u lice, da se uplaši, da zapamti za-uvek, da se ne zajebe, kao mnogi, piše onako kako mu život donosi! On se prepadne, zaboravi da sklopi razjapljene čeljusti, a ti, u žaru, sljuštiš brlju s iskrzane plastične tacne, op! Imam ja svoje čitaoce, nastavljaš, nećeš ga sada pustiti, neka mu ovo bude lekcija za čitav život, i oni su mi dovoljni: pišem ono što želim, a ne ono što mi urednik ili izdavač naruče! A on zgromljen, preplašen, pa ti žao, a ti šta ćeš, sljuštiš brlju s iskrzane plastične tacne, op! E moj Miko, care.

AKO JE TO LJUBAV, pisanje je onda odbrana od svega, i više od toga, pisanje je viši oblik gađenja nad svetom i nad samim sobom, možda baš zbog toga i pišeš toliko, Miko, care?